

Zeszyty Magdaleny Samozwaniec znalezione w stropie Kossakówki

2024-05-08

Robotnicy remontujący Kossakówkę natrafili na ukryte w stropie klatki schodowej zeszyty szkolne, których właścicielka podpisała się jako Magdalena i M. Kossak. Jak informuje Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, wszystko wskazuje na to, że należały do młodziutkiej Magdaleny Samozwaniec.

Magdalena Samozwaniec, *de domo* Kossak, *primo voto* Starzewska, *secundo voto* Niewidowska (1894–1972), była pisarką i felietonistką uznaną za pierwszą damę polskiej satyry. Pochodziła ze znanej i utalentowanej rodziny Kossaków. Była wnuczką Juliusza Kossaka, córką Marii Kisielnickiej i Wojciecha Kossaka – słynnego malarza batalisty, właściciela remontowanej willi, siostrą Jerzego Kossaka i znanej poetki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej.

Debiutowała w 1908 r. humoreską „Wyjazd mamy do miasta” opublikowaną w „Nowinach Krakowskich”. Wydana w 1922 r. książka „Na ustach grzechu. Powieść z życia wyższych sfer towarzyskich”, będąca parodią „Trędowatej”, przyniosła jej literacki sukces. Publikowała w „Bluszczu”, „Tygodniku Ilustrowanym”, „Przekroju”, „Szpilkach”, „Dzienniku Polskim”. Jest autorką m.in. powieści satyrycznej „Wielki szlem” (1933) czy „Błękitnej krwi” (1954), w której w krzywym zwierciadle ukazała środowisko byłego ziemiaństwa. Wydała wspomnienia o siostrze: „Maria i Magdalena” oraz „Zalotnica niebieska”. Zmarła w 1972 r. w Warszawie, spoczywa na Powązkach.

Zeszyty zostały znalezione przez robotników 29 kwietnia w trakcie remontu klatki schodowej. Były ukryte za deskami w stropie, są w dobrym stanie. Jak informuje Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa, to najprawdopodobniej notatki ze średniego etapu edukacji podstawowej, na co wskazują zarówno przedmioty, jak i zadania zapisane w zeszytach. Niezwykłe znalezisko trafiło pod opiekę konserwatorską. Od konserwatorów będzie zależał powrót zeszytów do Kossakówki – mogą zostać eksponatem w powstającym w tym miejscu muzeum rodziny Kossaków.

Przypomnijmy: w 2019 zabytkowy zespół dworsko-pałacowy położony przy placu Kossaka 4, tzw. Kossakówka, został zakupiony z funduszy miasta i przekazany Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie MOCAR. Budynek ma powierzchnię całkowitą ponad 440 m kw, użytkową szacuje się na ok. 350 m kw, a powierzchnia ogrodu wynosi ponad 23 ary. Po wyremontowaniu i zaadaptowaniu willi na cele kulturalne i po zapewnieniu niezbędnej infrastruktury związanej z ruchem turystycznym i edukacyjnym, powierzchnia wystawiennicza i edukacyjna wyniesie ok. 200 m kw. Otwarcie instytucji planowane jest na połowę 2026 roku. Aktualnie w willi trwają prace budowlano-konserwatorskie. W tym roku planowane jest zakończenie prac przy elewacjach i stolارce okiennej oraz znaczne zaawansowanie robót wewnątrz budynku. Nieruchomość, wpisana do rejestru zabytków, leży w granicach pomnika historii „Kraków – historyczny zespół miasta”.

Remont Kossakówki to kluczowy projekt Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. Koszt prac szacowany jest na ponad 10 mln zł, z czego dofinansowanie przyznane przez Społeczny Komitet wynosi 6,5 mln zł.

**Magiczny
Kraków**

Po remoncie Kossakówka będzie miejscem przybliżającym kulturotwórczą rolę rodziny Kossaków. Na planowaną ekspozycję mają się złożyć m.in. prace malarskie, fragmenty tekstów, filmy z materiałami archiwalnymi i zdjęciami oraz biblioteka. Aranżacja willi, zgodnie z zachowanymi dokumentami, ma pokazać *genius loci* miejsca i wzmocnić przekaz o kulturowej roli Kossaków.

Dodatkowe informacje na stronie muzeum MOCAK – w zakładce [Kossakówka](#).